

Coöperatie Collectief
Hoeksche Waard
Brug tussen boer en natuur

Nieuwsbrief nr. 1 2019

In deze 1^e nieuwsbrief van het nieuwe jaar hebben we weer verschillende interessante zaken te melden, o.a. over onze personele bezetting, financiën, ervaringen met en resultaten van agrarisch natuurbeheer.

Maar allereerst wensen wij u nog een heel voorspoedig 2019, persoonlijk en voor uw bedrijf of organisatie. En het doel voor 2019: laten zien dat de Hoeksche Waard sterk is in versterken van natuur op boerenland!

Personele Zaken

Wisseling van de wacht

Johan Dam gaat medio 2019 zijn werkzaamheden als veldcoördinator voor CCHW beëindigen. Gelukkig hebben we een opvolger gevonden in de persoon van Lena Zevenbergen. Ze stelt zich graag aan u voor.

Als opvolger van Johan Dam mag ik mij voorstellen als nieuwe veldcoördinator van CCHW.

Ik ben Lena Zevenbergen, 52 jaar, getrouwd en wij hebben 2 kinderen.

Wij wonen op ons akkerbouwbedrijf in Klaaswaal. En hebben in Numansdorp ons fruitteeltbedrijf.

Naast ons bedrijf heb ik een adviesbureau voor het opstellen van agrarische ondernemingsplannen. De laatste jaren is deze adviestak uitgebreid met de vergunningverlening van de Wet natuurbescherming.

Vanaf de beginjaren liggen er om onze percelen akkerranden, die in onze boomgaard zijn aangevuld met verschillende flora- en fauna randen. Naast het nuttige effect van dergelijke randen voor zowel de teelt als natuur, vind ik het mooi om te zien wat er allemaal leeft in en van de randen. Het staat

altijd garant voor een moment kijkplezier tussen het werken door.

Ik vind het leuk dat ik Johan Dam mag opvolgen als veldcoördinator. Johan zal in de loop van dit jaar langzaam het stokje aan mij overdragen. Voor mij de uitdaging om de kennis die Johan in de loop der jaren heeft opgebouwd in deze periode mij eigen te maken. Niet alleen de vele (ambtelijke) regels, maar ook de (spel-)regels van de natuur, om zodoende de Hoeksche randen voor iedereen financieel succesvol te maken. En vanzelfsprekend ontmoet ik u graag persoonlijk om nader met u kennis te maken. U bent immers een onmisbare schakel in het succes van de Hoeksche randen!

*Tot ziens,
Lena Zevenbergen
06-22 65 40 20*

Financiën

Jaarrekening 2017

De jaarrekening 2017 is in de ledenvergadering op 3 december met instemming vastgesteld. 2017 is financieel goed verlopen, de financiën over dat jaar geven geen aanleiding tot zorg.

Sponsoring

Groen Agro Control, een bedrijf voor laboratoriumonderzoek van o.a. grondmonsters en advies, heeft voor ieder bodemonderzoek bij akkerbouwers in het afgelopen jaar een bijdrage beschikbaar gesteld voor de akkerranden. We zijn hier blij mee.

Rabo Clubkas Campagne

CCHW en Rietgors hebben zich weer aangemeld voor de Rabo Clubkas Campagne. Leden van de Rabobank kunnen op beide organisaties stemmen tussen 22 februari en 11 maart.

Ervaringen agrarisch natuurbeheer Hoeksche Waard

We hebben inmiddels de helft van onze 6-jarige periode van agrarisch natuurbeheer achter de rug en zijn benieuwd naar de ervaringen van onze deelnemers. Wat doen we goed, maar vooral: wat kan beter? Is er behoefte aan meer informatie, wat zijn de ambities van u als deelnemer? Wat zijn de ervaringen met het maken van

Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

een zaaibed, zaaien en schoffelen? Welke manier van maaien geeft het beste resultaat? Wij nodigen de deelnemers aan het **akkerrandenbeheer** graag uit voor een gesprek op **5 februari om 19.30 uur op de boerderij van de fam. Klompe, Stougjesdijk 168 Mijnsheerenland**. Graag van te voren opgeven via info@cchw.eu. Dan zorgen wij dat er voldoende stoelen klaar staan.

Ook van de deelnemers aan het **weidevogelbeheer** horen we graag de ervaringen. Omdat het hierbij om 6 deelnemers gaat, benaderen wij de weidevogelbeheerders telefonisch of per e-mail.

Mijnboerennatuur.nl

Deelnemers aan het agrarisch natuurbeheer krijgen binnenkort de mogelijkheid om digitaal de overeenkomsten die zij met CCHW hebben afgesloten, in te zien. Dat kan via **mijnboerennatuur.nl**. Behalve de overeenkomsten kunt u via mijnboerennatuur ook het beheerpakket raadplegen en de kaartjes met uw akkerranden of het weidevogelbeheer. Daarnaast kunt u uw bedrijfs- en persoonlijke gegevens inkijken.

CCHW stuurt u de komende weken een handleiding voor het gebruik van mijnboerennatuur.nl. In de week van 25 februari - maart 2019 zal BoerenNatuur de inloggegevens naar alle deelnemers sturen. Daarna kunt u inloggen in mijnboerennatuur.nl.

De waarde van akkerranden in de Hoeksche Waard

Wat is het belang van akkerranden voor de biodiversiteit en de landbouw? Om deze vraag te onderzoeken hebben diverse organisaties, samen met agrarische bedrijven in de Hoeksche Waard, de handen ineen geslagen. In 2017 - 2018 zijn de effecten van de akkerranden op de verschillende functies onderzocht.

Aanpak

Verspreid over de Hoeksche Waard zijn in die twee jaren 33 en 36 percelen met akkerranden geselecteerd. Hierbij zijn in gelijke mate percelen met wintertarwe en aardappel uitgekozen. Er is ook gezorgd dat de verschillende typen akkerranden (eenjarige bloemenranden, graskruidentranden van uiteenlopende ouderdom en grasranden) alle voldoende vertegenwoordigd waren.

Al deze locaties zijn verschillende keren gemonitord.

Resultaten

In wintertarwe kwamen in 2017-2018 zo weinig bladluizen voor dat een effect van natuurlijke vijanden niet vast te stellen was. In de aardappelen namen vanaf eind juni bladluispopulaties af, sterker op percelen waar meer natuurlijke vijanden

(zoals gaasvliegen of zweefvliegen) aanwezig waren. Deze onderdrukking blijkt het sterkst te zijn op percelen met bloemrijke akkerranden. In sloten met aan beide kanten

akkerranden werd een grotere macrofauna-diversiteit aangetroffen dan in sloten zonder akkerranden. Een opvallend resultaat is dat de akkerbouwers, die steeds direct geïnformeerd werden over de tellingen (de scouting) van luizen, meestal geheel afzagen van het gebruik van insecticiden. De combinatie van akkerranden en scouten lijkt dus een effectieve manier om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen.

Enkele aanbevelingen

- De bloemrijke akkerranden ondersteunen zo veel functies dat het zinvol is de aanleg van deze landschapselementen verder te stimuleren.
- Gezien de duidelijke potenties van natuurlijke plaagbeheersing in de akkerbouw en de rol die bloemrijke akkerranden daarbij kunnen spelen, zou de aanleg en het beheer van akkerranden daar meer op gericht moeten zijn.
- Dit betekent dat het aandeel bloemen dat natuurlijke vijanden kan ondersteunen nog verder zou kunnen worden verhoogd.
- Het berijden van akkerranden heeft een negatief effect op de hoeveelheid kruiden en bloemen en moet dus zoveel mogelijk voorkomen worden.
- Het maaien van akkerranden heeft direct een grote invloed op de hoeveelheid bloemen en daarmee op de bloem bezoekende insecten. Door het maaien van (delen van) akkerranden te faseren kan dit effect worden verzacht.
- Meerjarige graskruidentranden verliezen snel veel van hun functionele kruiden door vergrassing. Het is daarom zinvol te onderzoeken met welke praktische maatregelen deze vergrassing kan worden tegengegaan.

Het totale rapport is binnenkort te raadplegen op de website <https://www.cchw.eu/nieuws/>. Het bevat ongetwijfeld voldoende discussiepunten voor het overleg op 5 februari over de ervaringen van de deelnemers met agrarisch natuurbeheer.

Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

